

Důvěra ústavním institucím v červnu 2012

Technické parametry

Výzkum:	<i>Naše společnost, v12-06</i>
Realizátor:	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
Projekt:	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.</i>
Termín terénního šetření:	<i>4. – 11. 6. 2012</i>
Výběr respondentů:	<i>Kvótní výběr</i>
Kvóty:	<i>Kraj (oblasti NUTS 3), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
Zdroj dat pro kvótní výběr:	<i>Český statistický úřad</i>
Reprezentativita:	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
Počet dotázaných:	<i>1034</i>
Metoda sběru dat:	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem</i>
Výzkumný nástroj:	<i>Standardizovaný dotazník</i>
Otázky:	<i>PI.1</i>
Zveřejněno dne:	<i>25. června 2012</i>
Zpracoval:	<i>Daniel Kunštát</i>

V reprezentativním šetření CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., byla v červnu 2012 vybraným občanům položena otázka, zda důvěřují jednotlivým ústavním institucím.¹ Sledování důvěry ústavním institucím je pravidelnou součástí našich šetření, což nám umožňuje mapovat vývoj názorů veřejnosti v dlouhodobém časovém horizontu.

Tabulka 1: Důvěra obyvatel ústavním institucím (v %)

DŮVĚRA	VI/11	IX/11	X/11	XI/11	XII/11	I/12	II/12	III/12	IV/12	V/12	VI/12
Prezident	55	54	57	57	58	57	56	53	47	49	51
Vláda	17	22	24	22	20	24	23	21	16	14	16
Poslanecká sněmovna	15	17	18	17	15	17	16	17	12	13	13
Senát	21	23	23	23	21	24	22	23	21	18	19
Krajské zastupitelstvo	36	39	42	38	36	38	37	39	37	35	35
Obecní zastupitelstvo	59	55	62	56	58	58	59	59	58	55	57
Starosta	x	x	x	x	x	x	58	59	60	58	56
Hejtman	x	x	x	x	x	x	39	39	39	36	34

Poznámka: Hodnoty v tabulce jsou součtem odpovědí „rozhodně důvěřuje“ a „spíše důvěřuje“. Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „spíše nedůvěřuje“ a „rozhodně nedůvěřuje“ a odpověď „nevím“.

¹ Otázka: „Řekněte, prosím, důvěřujete prezidentovi republiky, vládě ČR, Poslanecké sněmovně ČR, Senátu ČR, svému krajskému zastupitelstvu, svému obecnímu zastupitelstvu, starostovi vaší obce či městské části, hejtmanovi vašeho kraje (primátorovi, pokud žijete v Praze)?“

V červnovém šetření nedošlo ve srovnání s předešlým měřením v hodnocení pravidelně sledovaných ústavních institucí k žádným zásadním změnám.

Prezidentovi republiky v současnosti důvěřuje 51 % respondentů, což je zhruba stejně jako v květnovém šetření.

Prezidentovi z hlediska sociodemografických diferencí častěji důvěřují oslovení s dobrou životní úrovní, vysokoškoláci a potenciální voliči ODS, méně často pak především sympatizanti KSČM.

Vládě důvěřuje 16 % dotázaných, tedy téměř stejně jako v minulém výzkumu. Podobně jako u prezidenta změna o dva procentní body nepředstavuje statisticky významný posun.

Vládě častěji důvěřovali zejména lidé ve věku 30 až 44 let, dotázaní s deklarovanou dobrou životní úrovní a vysokoškolským vzděláním. Nadprůměrné důvěře se vláda přirozeně těší mezi přívrženci koaličních stran (zejména ODS a TOP 09), naopak u potenciálních voličů levice (KSČM a ČSSD) je její podpora výrazně nižší.

Důvěru Poslanecké sněmovně vyslovilo 13 % dotázaných, Senátu méně než pětina (19 %). Také u obou komor Parlamentu ČR oproti poslednímu výzkumu nedošlo k žádné statisticky relevantní změně.

Poslanecké sněmovně i Senátu častěji důvěřují lidé s dobrou životní úrovní, ekonomicky aktivní, dotázaní s vysokoškolským vzděláním a přívrženci ODS a TOP 09. Vyšší kritičnost byla zaznamenána u lidí s deklarovanou špatnou životní úrovní a mezi sympatizanty KSČM a ČSSD.

O něco vyšší důvěrou disponují lokální reprezentace: krajským zastupitelstvům vyjádřilo důvěru 35 % respondentů, téměř tři pětiny dotázaných (57 %) důvěřují svému obecnímu zastupitelstvu. Ani u krajských a obecních zastupitelstev tedy nebyly zaznamenány žádné výraznější změny.

Mezi klíčovými sociodemografickými skupinami dotázaných nelze v pohledu na krajská a obecní zastupitelstva nalézt zásadnější diference.

Do výzkumu bylo opět zařazeno zjišťování důvěry starostovi obce/městské části a hejtmanovi (v Praze respondenti hodnotili primátora). Ze získaných výsledků vyplývá, že důvěryhodnost osob stojících v čele obecních a krajských samospráv v zásadě přesně kopíruje míru důvěry, kterou mezi občany požívají obecní, resp. krajská zastupitelstva: svému starostovi tak důvěřuje 56 % dotázaných, hejtmanovi 34 %.

Kromě důvěry k výše zmíněným ústavním institucím, kterou CVVM sleduje v každém svém šetření, byli respondenti v červnovém výzkumu dotázáni, zda důvěřují veřejnému ochránci práv (ombudsmanovi), Ústavnímu soudu a Nejvyššímu kontrolnímu úřadu. Přehled výsledků včetně srovnání s předcházejícími výzkumy přináší tabulka 2.

Tabulka 2: Důvěra obyvatel veřejnému ochránci práv (ombudsmanovi), Ústavnímu soudu a Nejvyššímu kontrolnímu úřadu (v %)

DŮVĚRA	XI/03	V/04	X/04	VI/05	XII/05	XII/06	VI/07	VI/09	XII/09	XII/10	IV/11	XII/11	VI/12
Ombudsman	48	51	48	53	57	62	65	65	63	57	63	55	58
Ústavní soud	50	51	47	54	50	55	59	52	51	46	56	46	53
NKÚ	54	57	52	53	55	57	58	44	41	35	36	33	40

Poznámka: Hodnoty v tabulce jsou součtem odpovědí „rozhodně důvěřuje“ a „spíše důvěřuje“. Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „spíše nedůvěřuje“ a „rozhodně nedůvěřuje“ a odpověď „nevím“.

Veřejnému ochránci práv vyslovily v červnu důvěru necelé tři pětiny občanů (58 %), což je o 3 procentní body více než v posledním (prosincovém) šetření.

Ústavnímu soudu v současnosti důvěřuje 53 % obyvatel ČR starších 15 let. V tomto případě narostl podíl důvěřujících v porovnání s posledním šetřením o 7 procentních bodů.

Nejvyššímu kontrolnímu úřadu vyjádřilo důvěru 40 % respondentů, což je o 7 procentních bodů více než v posledním výzkumu. *Všem třem institucím statisticky významně častěji důvěřovali oslovení s deklarovanou dobrou životní úrovní.*